

Epidemiologie van HIV en andere SOI in het prostitutiemilieu in de provincie Antwerpen. Resultaten van een preventieve screening door Gh@pro vzw in 2008.

Tine Cornelissen¹, Catherine Schodts¹, Elke Leuridan², Pierre Van Damme²

¹ Gh@pro vzw, Gezondheidshuis Antwerpse Prostitutie

² Centrum voor de Evaluatie van Vaccinatie (CEV), Referentiecentrum

Wereldgezondheidsorganisatie (WGO), Vaccin en Infectieziekten Instituut, Universiteit Antwerpen

1. Inleiding

Gh@pro vzw biedt sinds 1999 preventieve medische en sociaal georiënteerde hulp voor problemen gerelateerd aan het beroep van sekswerker in de provincie Antwerpen. Het accent ligt vooral op het geven van een preventieboodschap, gezondheidsvoorlichting en -opvoeding. Daarnaast behoort vroegtijdige opsporing en behandeling van SOI (Seksueel Overdraagbare Infecties) tot de prioriteiten.

2. Methode

Gh@pro werkt met een 'mobiele equipe', een multidisciplinair team, bestaande uit een arts, een sociaal verpleegkundige en een outreacher. Er wordt consultatie gehouden in alle sectoren van prostitutie: raamprostitutie in het Schipperskwartier, privéhuizen en bars in de provincie Antwerpen en jongensprostitutie in de buurt van het stadspark. Verder is er de mogelijkheid tot consultatie in de consultatieruimte van het gezondheidshuis in het Schipperskwartier, waar ook mensen zonder vaste werkplaats terecht kunnen.

Het serum wordt geanalyseerd op HIV-1/2 (Ag+Ab) met Combo[®] (Abbott) op Architect Systems[®] (Abbott). Deze test meet gelijktijdig via Chemiluminescentie Microparticle Immunoassay (CMIA) de aanwezigheid van HIV p24 antigeen en antistoffen tegen HIV type 1 en/of type 2.

Anti-HBs wordt bepaald met CMIA voor de kwantitatieve bepaling van anti-HBs op Architect Systems[®] (Abbott). Het Anti-HBc met CMIA voor de kwalitatieve bepaling van anti-HBc op Architect Systems[®] (Abbott). Zo nodig wordt HBsAg bepaald met CMIA voor de kwantitatieve meting van HBsAg op Architect System[®] (Abbott).

Screening van syfilis gebeurt door middel van CLIA (Chemiluminescent Immunoassay), Liason Treponema Screen[®] op Liason (Diasorin). Als deze positief was, werd een VDRL (Venereal Disease Research Laboratory test) bij uitgevoerd.

De eerste-fractie urine of een eventueel cervicaal/vaginaal uitstrijkje wordt getest op *Chlamydia trachomatis* en *Neisseria gonorrhoeae*. Ze worden opgespoord met een Real Time PCR: Amplicor STD Swab Specimen Collection and Transport Kit[®] (Roche) na isolatie van DNA/RNA. Op het einde van 2008 werd de Amplicor vervangen door de Multi-collect Specimen Collection Kit[®] (Abbott).

3. Resultaten

In 2008 werden 1057 sekswerkers bereikt, waarvan 455 nieuwe en 602 reeds gekende sekswerkers. In totaal werden 3177 individuele medische consultaties uitgevoerd. De sekswerkers die Gh@pro in 2008 consulteerden, zijn van meer dan 50 verschillende landen afkomstig.

Volgende tabel toont de resultaten van de uitgevoerde testen.

	2008				2007			
	Positieve testen (N)			Totaal uitgevoerde testen (N)	Positieve testen (N)			Totaal uitgevoerde testen (N)
	Nieuw	Follow-up	Totaal		Nieuw	Follow-up	Totaal	
Chlamydia	30	20	50	1072	onbekend	Onbekend	35	1043
Gonorrhoe	9	6	15	1059	4	5	9	978
Syfilis	2	5	7	1019	onbekend	onbekend	3	1007
HIV	3	0	3	1016	1	0	1	988

Tabel: Aantal positieve testen voor Chlamydia, Gonorrhoe, Syfilis, HIV voor werkjaar 2007 en 2008. Verdeling over nieuwe sekswerkers en follow-up sekswerkers.

3.1 Chlamydia

In totaal (bij nieuwe personen + follow-up) werden 1072 testen uitgevoerd voor *Chlamydia trachomatis*. 50/1072 testen waren positief in 2008 (4,6%, 95% BI: 3,3-5,9), waarvan 3 mannelijke sekswerkers (één positieve anale test en twee positieve testen op urine) en 47 vrouwelijke sekswerkers. In 2007 werden slechts 35/1043 positieve testen (3,3%, 95% BI: 2,2-4,4) gevonden. $P=0,12$ (chi kwadraat)

3.2 Gonorrhoe

In totaal (bij nieuwe personen + follow-up) werden 1059 testen uitgevoerd voor gonorrhoe. Er werden 15/1059 (1,5%, 95% BI: 0,8-2,2) positieve gonorrhoe testen geteld in 2008. In 2007 waren slechts 9/978 (0,9%, 95% BI: 0,3-1,5) gonorrhoe testen positief. $P=0,28$ (chi kwadraat)

3.3 Syfilis

In totaal (bij nieuwe personen + follow-up) werden er 1019 testen uitgevoerd voor syfilis. In 2008 waren 7/1019 (0,7%, 95% BI: 0,2-1,2) syfilis testen positief. Dit is een stijging tegenover 2007, waar slechts 3/1007 (0,3%, 95% BI: 0-0,6) syfilis testen positief waren. $P=0,20$ (chi kwadraat)

3.4 Hepatitis B

Van 485 personen zijn gegevens bekend over de Hepatitis-B status in 2008. 189 sekswerkers bleken immuun na vaccinatie en 60 zijn immuun na infectie. 224 sekswerkers hadden geen antistoffen en kwamen in aanmerking voor vaccinatie.

3.5 HIV

In totaal (bij nieuwe personen + follow-up), werden er 1016 tests uitgevoerd voor HIV. Drie maal (0,3%) werd in 2008 een positieve test bij mannelijke sekswerkers vastgesteld. Twee van hen waren afkomstig uit België en een uit Ecuador.

4. Besluit

De prevalentie van SOI in de populatie van Gh@pro is eerder laag. Net zoals in de rest van Vlaanderen zien we licht hogere cijfers in 2008 tegenover 2007 (vooral bij gonorrhoe en syfilis). Hoewel deze toename nog niet significant is gestegen ($p=0,12$ tot $0,28$), dient dit verder opgevolgd te worden. Deze stijging zegt echter niets over het gedrag van sekswerkers op het werkveld, gezien het risicocontact zowel beroepshalve als in de privésfeer kan gebeuren. In 2009 wordt dit gegeven verder opgevolgd gezien de niet te onderschatten impact op de seksuele gezondheid van de algemene bevolking. Door de sekswerkers te beschermen tegen SOI, en indien nodig de infecties te behandelen, worden immers ook de klanten gevrijwaard van SOI en indirect hun partners thuis. De preventieve boodschap rond veilige seks (bij deze kwetsbare doelgroep) blijft een belangrijke taak van gezondheidswerkers.

